

Kai oro temperatūra yra žemiau nulio...

Raskite jūsų uždromąjį čiaupą

Uždromasis čiaupas tai yra čiaupas šalto vandens sistemai užsukti ir atsukti jūsų namuose. Pasukus čiaupą palei laikrodžio rodyklę, vandens padavimas į sistemą bus atjungtas. Pajungti vandens padavimą galima pasukus čiaupą prieš laikrodžio rodyklę.

Dažniausiai uždromasis čiaupas būna virtuvėje, po kriauklę. Tačiau kai kuriuose namuose uždromasis čiaupas yra priekiniame arba galiniame koridoriuje arba sandėliavimo patalpoje šalia kriauklės. Svarbu, kad jus žinotumėte kur yra uždromasis čiaupas bei patikrintumėte ar jis veikia.

Apsaugokite savo vamzdžius nuo užšalimo

Šios atsargumo priemonės padės išvengti vamzdžių užšalimo:

- Nustatykite centrinio šildymo taimerį taip, kad šildymas įjungtų trumpiems periodams dienos metu tam, kad būtų užtikrinta jog temperatūra visuose kambariuose yra pakankamai aukšta.
- Pakelkite truputi liuko į pastogę dureles, kad šiltas oras kiltų į palėpę.
- Atidarykite spintelės po kriauklę dureles tam, kad šiltas oras cirkuliuotų tarp vamzdžių.
- Atidarykite visų kambarių duris, kad šiltas oras cirkuliuotų per visus namus.
- Jeigu esant šaltam orui namuose nieko nebus, paprašykite ko nors, kad jie užeitų pas jus ir įjungtų trumpam laikui šildymą bei patikrintų, kad vamzdžiai nebūtų užšalę arba nuleistų vandenį iš šalto vandens rezervuaro.

When there is freezing weather ...

Find your stopcock

The stopcock is a valve for turning off and on the cold water system in your home. When you turn the stopcock in a clockwise direction the water supply will be shut off. You can turn the water supply back on by turning the stopcock in an anti-clockwise direction.

Stopcocks are usually found in your kitchen, below the sink unit. However in some houses the stopcock is found in a front or back hall or in a larder unit beside the sink unit. It is important that you know where the stopcock is and that you check your stopcock is working.

Prevent your pipes from freezing

The following precautions will help stop the pipes in your home from freezing.

- Set your timer for the central heating to come on for short periods throughout the day to make sure the temperature in each room is reasonably high.
- Lift the trap door slightly from the roof space to allow hot air from the main house to get into the loft.
- Open the doors to the sink unit to allow warmer air to circulate round the pipes.
- Allow warm air to circulate round the full house by slightly opening the doors to the individual rooms.
- If your home will be empty during the cold weather, ask someone to go in and turn the heating on for a short time and check for frozen pipes or drain down the cold water tank.

Ką daryti jeigu užšalo vamzdžiai

- Dažniausiai vamzdžiai užšąla pastogėje ir po kriauklės spintele.
- Užsukite vandens padavimą užsukamuoju čiaupu.
- Atitirpinkite vamzdį, pradėdant nuo to galo kuris yra arčiau čiaupo.
- Vamzdžiams atitirpinti, padėkite butelius su karštu vandeniu arba storą audeklą, sušlapintą karštame vandenyje, ant sušalusių vamzdžių, arba jus galite tam panaudoti plaukų džiovintuvą, nustatant žemiausią režimą. Darykite tai atsargiai kad nesušildytumėte vamzdžių per greitai, nes jie gali sprogti.
- Nenaudokite lituoklio arba atviros ugnies, nes taip galima sugadinti vamzdžius arba sukelti gaisrą jūsų namuose.

Ką daryti jeigu sprogo vamzdis

- Užsukite vandens padavimą pasukus uždaromąjį čiaupą pagal laikrodžio rodyklę.
- Pabandykite sustabdyti vandenį panaudojus storo audinio skudurą, pvz. rankšluostį.
- Nuleiskite vandenį iš sistemos.
- Jeigu vanduo užpylė elektrinius prietaisus, reikia atjungti elektrą nuo tiekimo tinklo.
- Susisiekite su mumis telefonu 03448 920 901

Dealing with frozen pipes

- Most frozen pipes are found in the roofspace and below sink units.
- Turn the water supply off at the stopcock.
- Thaw along the pipe starting from the end nearest the tap.
- Put hot water bottles or a thick cloth soaked in hot water over the frozen pipe or use a hairdryer at its lowest setting to thaw pipes. Be careful not to warm them too quickly or they may burst.
- Don't use a blow lamp or any naked flame as this may cause damage to your pipes or lead to a fire in your home.

If you have a burst pipe

- Turn off the water supply by turning the stopcock clockwise.
- Try and block the escaping water with thick cloths like towels.
- Drain the system.
- If the water has come into contact with electrical fittings the electricity should be turned off at the mains.
- Contact us on 03448 920 901

Jeigu vanduo yra atjungtas, ar aš galiu įjungti šildymą?

Skirtingos šildymo sistemos reikalauja skirtingos priežiūros tuo atveju jeigu vanduo bus atjungtas. Pasitikslinkite, kokio tipo sistemą turite jus ir darykite atitinkamai kaip yra nurodyta žemiau.

Visos šildymo sistemos, turinčios rezervuarą šaltam vandeniui ir akumuliacinę talpą karštam vandeniui/katilą

Jeigu jus turite šildymo sistemą kurioje naudojamas rezervuaras šaltam vandeniui (dažniausiai jis būna palėpėje), tai tuo atveju jeigu vanduo bus atjungtas, bet šalto vandens rezervuaras bus pilnas, įjungti centrinį šildymą yra saugu. Jus negalite naudotis karštu vandeniui.

Kai vandens padavimas buvo atjungtas, sistema su rezervuaru šaltam vandeniui dar gali tiekti tam tikrą ribotą karšto vandens kiekį, tačiau jus rizikuojate ištuštinti rezervuarą. Jeigu tai atsitiks, tai kai vanduo bus ir vėl pajungtas, susidarys oro kamštis, taigi nepasiduokite tokiai pagundai.

Jeigu šalto vandens rezervuare nebeliks vandens, nenaudokite centrinio šildymo arba karšto vandens, nes tai gali sugadinti karšto vandens katilą/boilerį.

If the water is off, can I use my heating?

Different types of heating system need looking after in different ways in the event of a water supply failure. Check what type of system you have and follow the advice below:

Any heating system with a cold water storage tank and hot water cylinder

If you have a heating system which uses a cold water storage tank (usually in the attic) and if the water supply is cut off but your cold water storage tank is full, it's still safe to run your central heating. You should not use your hot water.

A system with a cold water storage tank may give a limited amount of hot water after the supply is cut off, but you risk running the storage tank dry. If that happens it will create an airlock when the water comes back on again, so don't be tempted.

If your cold water storage tank has run dry, do not use your central heating or your hot water as this could cause your hot water cylinder to collapse.

Kombinuoti vandens šildytuvai (boileriai)

Jeigu jus turite kombinuotą boilerį (kai karštas vanduo yra paduodamas tiesiogiai iš boilerio, šildomo dujomis ir karšto vandens rezervuaro nėra), jus galite naudoti šildymą, bet negalima naudoti karšto vandens iš čiaupų.

Economy 7

Jeigu jus turite boilerį Economy 7, tuomet išjunkite šildymo elementą. Spintoje, kur yra jūsų boileris, yra du jungikliai, kurie turi būti išjungti.

Kieto kuro centrinio šildymo sistema

Jeigu jus turite kieto kuro katilą, kuris yra kūrenamas (t.y. jeigu jūsų kūrenama ugnis šildo vandenį arba radiatorius jūsų namuose), neužkurkite ugnies kol vanduo yra atjungtas. Kai vanduo bus ir vėl pajungtas, iš pradžių užkurkite tik tai mažą ugnį.

Kaip nuleisti vandenį iš šalto vandens rezervuaro?

- Užsukę vandens uždaramąjį čiaupą, atsukite visus šalto vandens čiaupus ir nuleiskite kelis kartus vandenį tualete.
- Jeigu jus turite kieto kuro kambario šildytuvą arba atvirą ugnį, kuri šildo vandenį ir radiatorius, jus turite palaukti kol viskas sudegs. Neužkurkite jų tol, kol sistema bus patikrinta. Jeigu jus turite atviros ugnies šildytuvą, kuris nešildo vandens arba radiatorių, o šildo tik kambarį, tuomet jį naudoti yra saugu.
- Išjunkite tepalines arba dujines šildymo sistemas ir nenaudokite jų tol, kol jos bus patikrintos.
- Nenaudokite boilerio nes tai gali jį sugadinti.
- Nepajunkite vandens pagrindiniu čiaupu kol susprogę vamzdžiai nebus pakeisti.
-

Combi boiler

If you have a combi boiler (where your hot water is heated directly from the gas boiler and you don't have a hot water cylinder) you can use your heating but you must not use any hot water from the taps.

Economy 7

If you have Economy 7, turn the immersion heater off. There should be two switches in your hot press which should be turned off.

Solid fuel central heating system

If you have a back boiler on your fire (ie if your fire heats water or radiators in your home) do not light your fire while the water is off. Once the water supply has been restored, light only a small fire at first.

How do I drain my cold water tank?

- With the water turned off at the stopcock, turn on all the cold taps and flush the toilet several times.
- If you have a Solid Fuel Room Heater or Open Fire which heats your water and radiators you should let it burn out. Do not light it until the systems have been checked. If you have an Open Fire that does not heat your water or radiators but provides heat only to the room, it is safe to continue to use.
- Turn off oil or gas heating systems and do not use again until they have been checked.
- Do not use the water heater as this may cause the hot water cylinder to collapse.
- Do not turn on the water supply at the stopcock until the burst pipe has been repaired.

Ką daryti jeigu atsijungė vanduo?

Jeigu vandens slėgis nukris, gali būti kad sprogo vamzdis kažkur jūsų namuose arba tai gali būti protėkis pagrindinėje vandens padavimo sistemoje.

Jeigu jus manote, kad problema yra pagrindinėje vandens tiekimo sistemoje, skambinkite į Šiaurės Airijos vandenys (NI Water) telefonu 08457 440 088.

AVARINIŲ TARNYBŲ KONTAKTINIAI NUMERIAI

NORTHERN IRELAND HOUSING EXECUTIVE (ŠIAURĖS AIRIJOS SOCIALINIO BŪSTO TARNYBA)

Remonto tarnyba 03448 920 901

Interneto svetainė www.nihe.gov.uk

Avarinės tarnybos nedarbo valandų elektroninio pašto adresas: emergency.services@nihe.gov.uk

NORTHERN IRELAND ELECTRICITY (ŠIAURĖS AIRIJOS ELEKTRA)

Avarinė tarnyba 08457 643 643

NORTHERN IRELAND WATER (ŠIAURĖS AIRIJOS VANDUO)

Avarinė tarnyba 08457 440 088

Vandens tarnybos tekstofonas 08457 023 206

NORTHERN IRELAND GAS (ŠIAURĖS AIRIJOS DUJOS)

Avarinė tarnyba 0800 002 001

(Phoenix & Firmus)

Tekstofonas /minicom 0800 7314710

What should I do if my water is cut off?

If your water supply fails the problem may be a burst pipe somewhere in your home or there may be a leak in the mains system.

Call NI Water on 08457 440 088 if you think it's a problem with the mains.

EMERGENCY CONTACT NUMBERS

NORTHERN IRELAND HOUSING EXECUTIVE

Repairs Line 03448 920 901

Website www.nihe.gov.uk

Out of hours emergency services

email: emergency.services@nihe.gov.uk

NORTHERN IRELAND ELECTRICITY

Emergency Service 08457 643 643

NORTHERN IRELAND WATER

Faults/Emergency Service 08457 440 088

Water Service Text phone 08457 023 206

NORTHERN IRELAND GAS

Emergency Service 0800 002 001

(Phoenix & Firmus)

Text phone/minicom 0800 7314710

Būtinai apdrauskite jūsų namuose esančius daiktus

Kai buvo ekstremalios oro sąlygos, daug Housing Executive namų turėjo problemų dėl užšalusių arba sprogusių vamzdžių, kai kurie iš jų padarė žalos nuomininkų asmeninei nuosavybei ir baldams.

Jeigu jūsų namuose esantys daiktai būtų sunaikinti arba stipriai sugadinti dėl sprogusių vamzdžių, ar jus galėtumėte rasti pinigų jiems pakeisti? Galvodami „man taip neatsitiks“ jus galite atsidurti krizinėje padėtyje, kurios galėjote išvengti.

Apdrauskite jūsų nuosavybę.

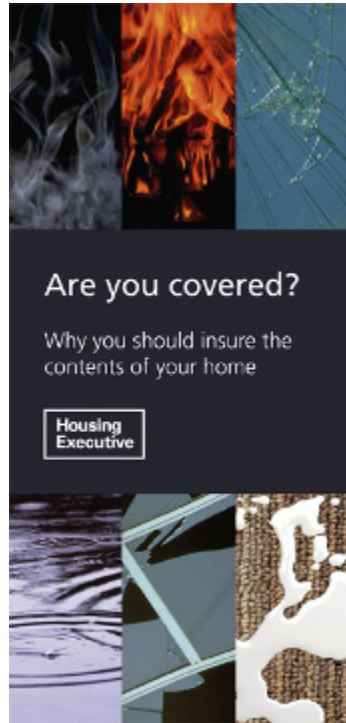
Housing Executive suremontuos sugadintą nekilnojamąjį turtą, tačiau jis nėra atsakingas už sugadintus savo nuomininkų asmeninius daiktus arba baldus.

Yra įvairių kilnojamojo turto draudimo polisų ir jus galite gauti informacijos iš telefonų knygos arba susisiekti su jūsų vietos draudimo brokeriu.

Gaukite kelis kainų pasiūlymus prieš priimant sprendimą. Daugelis kompanijų galės pasiūlyti jums mokėti dalimis kas mėnesį arba kas dvi savaites.

Namai, kuriuose niekas negyvena

Jeigu jus žinote Housing Executive būstą, iš kurio išėjo gyventojai arba kuris yra nenaudojamas, praneškite apie tai jūsų rajono skyriui.

Make sure you insure your house contents

During the extreme weather conditions many Housing Executive homes had problems with frozen or burst pipes, some of which caused damage to tenants personal belongings and furnishings.

If the contents of your home were destroyed or badly damaged by burst pipes could you find the money to replace them? By thinking “It won’t happen to me”, you could cause a crisis you needn’t have suffered. Get your possessions insured.

While the Housing Executive will repair the damage to its properties it is not responsible for damage to the personal belongings or furnishings of its tenants.

There are numerous contents insurance policies available and you can obtain details by looking in your yellow pages or contacting your local insurance broker.

Make sure you get several quotes before making a decision. Many will arrange for you to pay monthly and fortnightly.

Abandoned homes

If you know of a Housing Executive property which has been abandoned or not being used, report it to your District Office.

Saugokitės apgavikų

Mes nuolat gauname pranešimus apie apgavikus, kurie apgavystės būdu stengiasi patekti į žmonių namus.

Dažnai ši problema kyla dėl to, kad žmonės yra labai patiklūs ir įsileidžia nepažįstamus žmones į savo namus. Tai yra labai svarbu būti atsargiems.

Visada prašykite parodyti tapatybės dokumentą. Jeigu jums kyla abejonių paskambinkite į Quick Check (0800 0132290) – tai yra nemokama, visą parą teikiama paslauga, kai jus galite patvirtinti tapatybę atėjusio pas jus asmens.

Norėdami gauti šią informaciją kitame formate, susisiekite su jūsų vietiniu rajono skyriumi.

Padėkite savo kaimynui

Šalti orai gali būti sudėtingu metu tiems žmonėms, kurie yra labiau pažeidžiami.

Jeigu jus pažįstate vyresnio amžiaus žmogų, arba kažką kas turi neįgalumą arba negali išeiti iš namų, užėikite pas juos ir patikrinkite ar jiems viskas yra gerai.

Esant ekstremalioms oro sąlygoms, daugelis vyresnio amžiaus žmonių negalės išeiti iš namų ir tokiu metu kaimyno apsilankymas bus ypač vertinamas.

Beware of Bogus Callers

Reports of bogus callers tricking their way into people's homes are a regular occurrence.

Often the problem arises because people are very trusting and are willing to accept strangers into their homes. It is very important to be wary.

Always ask for identification. If you are unsure call Quick Check (0800 0132290) a 24 hour freephone service to verify the identity of your caller.

Contact your local district office if you would like to obtain this advice in one of the alternative formats.

Help your neighbour

The cold weather can be a difficult time for people who are more vulnerable.

If you know someone who is elderly, has a disability, or is housebound, check on them and make sure they are okay.

During extreme weather conditions many older people will not be able to get out and it is at this time that a visit from a neighbour may be appreciated.

